

TT Panu Pihkala, Lähienergialiiton tapahtuma, 24.4.2019

Liikenne, ympäristöaahdistus ja toivo

Fok It, hs.fi, elokuva 2018

"Sulanutta tuotetta ei saisi pakastaa uudestaan"

- Sulamista tapahtunut; mutta mitä talvi on tuonut tullessaan?
 - Reaktioita ja vastareaktioita: kasvanutta sulamista, mutta myös uudelleen-jäädytyksen yrityksiä
 - Ks. "Ilmastorealisaatio", *Hetken blogi*, PP 3.3. (www.hetki.org)
 - Eräs toivon merkki: sosiaalisesti rakentuneen vaikenemisen murtuminen Suomessa ilmastonmuutoksen suhteen

Torjunta

- Globaali ekokriisi on niin rankka juttu, että on sinänsä ymmärrettävää, että esiintyy paljon defenssejä (psykososiaalisesti)
- Nyt eletään aikaa, jolloin defenssejä on osittain avattu ja osittain särjetty
- Tuloksena epäselvä aika, jännitteiden kasvamista, mutta samalla uudenlaista kansalaisliikehdintää

PANU PIHKALA

PÄIN HELVETTIÄ?

Ympäristöahdistus ja toivo

KIRJAPAJA

Päin helvettiä? Ympäristöahdistus ja toivo (Kirjapaja, 2017)

- Yleistajuinen tietokirja, mutta taustalla paljon moni- ja poikkitieteellistä tutkimusta
 - Teologinen epilogi
- Ajattelun välineitä ilmiöiden ymmärtämiseen, käsitteitä (esim. ympäristösuru, syyllisyys)
- Mahdollisuus miettiä myös omaa itsesäätelyä, vaikkei olekaan varsinaisesti self help –kirja

Mieli maassa?

YMPÄRISTÖTUNTEET

KIRJAPAJA

PANU
PIHKALA

Todellisuus, jossa toimimme

- Tunteet ja ympäristöahdistus vaikuttavat monin tavoin yhteiseen todellisuuteemme
- Suuria toiveita
- Suuria pelkoja
- Syyllistymistä
- Muutosvastarintaa
- Eri näkemyksistä seuraa sosiaalisia jännitteitä
 - Kiireellisyys, hädän tuntu voimistaa näitä
- Ympäristökysymykset ja identiteettipolitiikka (vrt. "Ilmastovaalit 2019")

Liikenne

- = Polttopisteenä oleva asia: vaikutus suuri & tulee ihmisiä lähelle arjessa
- Liikkumistapoihin sisältyy identiteettiin ja statukseen liittyviä ulottuvuuksia
 - Jos yksityisautoilua rakastavaa ihmistä pyydetään tai vaaditaan vähentämään sitä, tarvitaan vastapainoksi jotain muuta hyvää
 - Kelvollisuus, kunnia, syvemmät merkitykset

Toimenpideohjelma (2018)

- Konkretisoi sitä, mitä tilanteen kiireellisyys edellyttäisi
- Toivon kriisi; epätoivon rooli
- Millaiset tulevaisuuskuvat ovat
 - a) jotenkin mahdollisia uskoa toteuttamiskelpoisiksi
 - b) toivoa antavia?
- PP: osoittaa jälleen sen olennaisuuden, että vaikeita tunteita jotenkin kyettäisiin yhdessä käsittelemään

Toivo

- "Toivo ei ole varmuutta siitä, että jokin asia onnistuu, vaan vakuuttuneisuutta siitä, että asioilla on merkitys riippumatta siitä, miten käy." –Vaclav Havel

Kohti tulevaisuutta

- Mitkä ovat käsityksemme voitoista / epäonnistumisista?
 - Myös osittaiset onnistumiset ovat tärkeitä ja ne kasvattavat kokemusta merkityksellisyydestä
- Haasteet tulevat joka tapauksessa kasvamaan (pitkään): tarvitsemme emotionaalisen resilienssin kehittämistä ja ylläpitoa

Marraskuussa 2018 avattu Haltian historian ensimmäinen voimakkaasti kantaaottava näyttely on nimeltään Jälki. Näyttely tuo esiin ihmisen luontoon jättämää jälkeä pohjoismaisten valokuvaajien kuvien ja henkilökohtaisten tarinoiden kautta. Noin sata kaunista ja vahvaa kuvaa koskettavat katsojaansa.

Ihmisen elämästä on aina jäänyt jälki ympäröivään luontoon. Me Haltiassa olemme huolissamme siitä, että juuri nyt jälki on ennennäkemättömän voimakas. Synkät uutiset esimerkiksi sukupuuttoon kuolevista lajeista, voimistuvasta ilmastonmuutoksesta sekä merien ja luonnon roskaantumisesta ahdistavat meitä!

Kiitos!

- Lue lisää: "Johdatus ympäristöahdistukseen", *Tieteessä tapahtuu* 6/2018, 31-38, <https://journal.fi/tt/article/view/76489>
- Yhteystiedot: panu.pihkala@helsinki.fi
Helsingin yliopisto, Teologinen tiedekunta
Twitter: @panupihkala